

De Sarrieshut

Een tiental meters ten oosten van de molen staat de sarrieshut. In 1630 werd de eerste sarrieshut bij de voorganger van de molen [De Liefde](#) gebouwd als woning van de chercher, die belast was met de controle op "de belasting op het gemaal". Deze belasting was een 'recht' dat geheven werd op het bij de molenaar ter vermaling aangevoerde graan. Sarrieshut en sarries zijn Groninger verbasteringen van cherchershut en chercher. Het woord chercher is afgeleid van het oud-franse woord sarchier, hetgeen belasten betekent.

Wanneer een boer zijn koren op de molen wilde laten malen, dan moest hij vooraf bij de pachter van de belasting op het gemaal, de vereiste belasting (impost) betalen, waarna hij een geleidebiljet kreeg, de zogenaamde cedulle. De sarries moest bij de molen controleren of alle aangevoerde zakken met graan inderdaad van zo'n cedulle waren voorzien.

De belasting op het gemaal werd in 1594 ingevoerd en na 261 jaar in 1855 afgeschaft.

In de zuidgevel van de sarrieshut bevindt zich een steen met daarin gebeiteld het wapen van de provincie Groningen, met daarboven een vergulde kroon en eronder het woord SAUVEGARDE, dat bescherming, beveiliging betekent.

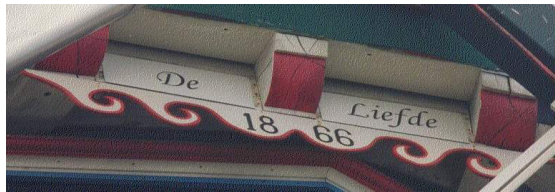
De sarrieshut is evenals de molen in 1992-1994 gerestaureerd en doet nu dienst als VVV-kantoor.

Telefoon van de VVV: 0595 43 40 51.

Naamswijzigingen

De molen, gebouwd in 1866, staat geregistreerd onder de naam [De Liefde](#). Tijdens een restauratie in 1963 werd hij door de laatste beroepsmolenaar Jan Smid hernoemd in *Jonge Jan*, naar zijn kleinkind.

Na verkoop van de molen aan de vml. gemeente Hefshuizen, zegt de oud molenaar in een interview met de Ommelander Courant op 26 februari 1987: *"Toen wij hier kwamen stond de naam 'De Liefde' niet op de molen. We hebben hem toen maar omgedoopt in 'De Jonge Jan', naar onze kleinzoon. Die naam staat er nog steeds op. Dat zal wel niet zo blijven, want die naam had alleen voor ons maar zin."* Deze voorspelling kwam uit, want op 3 juli 2002 kreeg de molen op veler verzoek zijn oorspronkelijke naam [De Liefde](#) weer terug.

Openingstijden

Wanneer de molenwimpel is uitgehangen en/of de molen draait, is hij open voor bezoekers.

De molen is elke zaterdag van 13.00 tot 16.00 uur geopend.

Voor een bezoek op andere dagen is het mogelijk een afspraak te maken.

In 2011 verscheen een [boekje over de molen De Liefde](#) dat voor € 3,00 in de molen en bij de VVV te koop is.

vrijwillig molenaar: H. de Haan
telefoon: 0595 43 26 29

e-mail: dehaan9@kpnmail.nl

homepage: <http://www.bdpoppen.nl>

folder *De Liefde* © bdp 1-3-2013

Koren- en pelmolen

De Liefde

Mennonietenkerkstraat 15

Uithuizen

Geschiedenis

Reeds in 1499 is er sprake van "windrecht" te Uithuizen en tussen 1536 en 1566 wordt de molen te Uithuizen zes keer vermeld. In 1621 is er sprake van "de Mollenwjrde" waarop de standermolen staat. Deze molen had vervolgens diverse eigenaren en in 1808 was dat Machiel Cornelis Mulder. Een koopcontract uit 1859 vermeldt: "Eene wind koorndelen en de daarbij staande zogenaamde chercherswoning, en eene Behuizinge en schuur, met de vaste beklemming, totaal f 7.000,00." Koper werd toen Klaas Westerdijk die de molen later verkocht aan H. Mulder. Deze liet de standermolen in 1866 afbreken en vervangen door een nieuwe achtkante bovenkruier met stelling, de huidige molen [De Liefde](#). De molenberg waarop de oude molen stond, werd toen een meter afgegraven.

Nadat de laatste beroepsmolenaar in 1986 de molen aan de gemeente verkocht, volgde in 1992-1994 een ingrijpende restauratie.

De feestelijke her-ingebruikneming vond op 11 mei 1994 plaats.

De molen is nu een rijksmonument en is als enige van de vier molens die er in de 19^e eeuw in Uithuizen hebben gestaan overgebleven.

De molen is maalvaardig en wordt beheerd door een vrijwillig molenaar.

Een Groninger molen

De molen [De Liefde](#) is een typisch Groninger molen. Dit is te zien aan enkele goed waar te nemen specifieke kenmerken en wel: lisenen in de acht hoeken van de stenen onderbouw, stellingschoren met schrankschoren (kraaienpoten), dubbele stellingdeuren, zelfzwichting op de roeden (wieken) en de nationale driekleur op de kroonlijst (de bovenste rand onder de kap).

De molen heeft een bovenschijfloop (rondsel), een uitzondering in de provincie Groningen, waar de andere molens (m.u.v. *Molen Edens* in Winschoten en de standermolens te Bourtange en Ter Haar) van een bonkelaar zijn voorzien.

In de kap ligt de zware, ca. 6 meter lange gietijzeren as, gegoten in 1902, no. 100, fabricaat J. M. de Muinck Keizer te Martenshoek.

Koren- en pelmolen

In de molen werd vroeger zowel gemalen als gepeld. Door het malen verkreeg men (volkoren) meel en door het pellen van gerst ontstond gort. Voor malen en pellen werden verschillende stenen gebruikt. De beide pelstenen zijn nog wel aanwezig, maar zijn niet meer in gebruik. Gemalen wordt er nog af en toe met een koppel kunststenen.

Onderin de molen staat de maalstoel met een koppel kleine maalstenen (wolfjes) waarmee bij windstilte op motorkracht werd gemalen.

Eén van de legeringsbalken op de waaierzolder is een kruisplaat, afkomstig van de oude standermolen, de dubbele kepen voor de verbinding met de tanden van de buitensteekband zijn duidelijk te zien. In de molen zijn vijf zolders, t.w. de waaierzolder, stellingzolder, steenzolder, luizolder en de kapzolder.

De beide stalen roeden hebben een lengte van 21 m. De stelling bevindt zich op een hoogte van 7 meter.

De molen stond vroeger buiten het, toen nog kleine, dorp en heeft twee inrijpoorten, waardoor de boeren met hun paard en wagen vol zakken met graan aan de ene kant naar binnen en aan de andere kant weer naar buiten konden rijden. De gebogen rijbaan van klinkers is nog in de molen aanwezig.